

Janneke Louisa,
gemeentesecretaris
Wijk bij Duurstede

De vier miljoen van Barendrecht

Barendrecht is natuurlijk vooral 'wereldberoemd' vanwege de opslag van CO₂ ('wij willen het gewoon niet!'). Naast dit onderwerp was er in de zomer van 2009 ook een ander vraagstuk dat de aandacht van de gemeente in beslag nam: hoe bezuinigen we in de aanloop naar de begroting van 2010 vier miljoen? Vier miljoen op een begroting van 68 miljoen, dat is geen sinecure, een behoorlijke slok op een borrel. Aangezien dit vraagstuk velen van ons bezighoudt, is het nooit weg wat inspiratie te krijgen. Dit is het verhaal van Marcel van Bijnen, secretaris van Barendrecht.

Barendrecht is een gemeente die zich aan het omvormen is van een gemeente die vooral veel bouwde in weilanden naar een gemeente die binnen bestaande grenzen beheert en ontwikkelt. Om hieraan richting te geven, is de visie Barendrecht 2025 opgesteld. Het motto:
Barendrecht investeert in ontmoeting!

Dit voorjaar bleek duidelijk dat er voor Barendrecht een fors financieel vraagstuk voor 2010 en verder ligt. Natuurlijk is dan de vraag: wat doen we nu en wat doen we in de volgende raadsperiode? Hebben de meeste gemeenten gekozen om nu een beperkt aantal keuzen te maken en zich verder te beperken tot het aangeven van zoekrichtingen voor

de volgende raad; in Barendrecht koos men voor de volle mep.

Het proces dat vervolgens is gevolgd, is niet uniek in aanpak maar onderscheidt zich wel doordat

*Er is hier en daar net
wat beter over het
proces nagedacht dan
gemiddeld*

er hier en daar net wat beter over is nagedacht dan gemiddeld. Als hoofduitgangspunt gold: we bezuinigen alleen aan de hand van de visie, maar wel vetovrij. Dit vertaalde zich verder in een aantal do's:

- organiseer heel veel denktijd (met een korte doorlooptijd);
- haak aan op kracht, zorg dat je daar niet op inboet;
- nodig meteen raadsleden uit om mee te denken;
- bespreek de conceptvoorstellen meteen met het veld;
- maak gebruik van het (crisis)sentiment.

Het bijzondere van het laatste punt was dat dit erin heeft geresulteerd dat alle partijen het eens waren met de vermindering van hun budgetten. Het is de wethouders die de spreekuren hielden goed gelukt uit te leggen in welk schuitje iedereen gezamenlijk zat.

Even terug naar het begin. Gestart is met een inventarisatie van beïnvloedbare budgetten. Voor Barendrecht bleek dat 70% vast lag in wettelijke of contractuele verplichtingen. Als 30% dus beïnvloedbaar is, betekent dit dus een bedrag van € 20 miljoen.

Bedrijfsvoering

Om de discussie voor te zijn, heeft de organisatie er meteen voor gekozen zelf een forse taakstelling op bedrijfsvoering voor de kiezen te nemen: € 600.000, maar wel gekoppeld aan taken.

Maatregelen om dit bedrag ingevuld te krijgen waren:

- afschaffen koop-verkoop uren;
- stoppen met uitbetalen van overwerk;
- budget voor inhuur halveren en een deel van dit budget weer toevoegen aan het salarisbudget (!);
- opleidingsbudget verhogen (!).

Foto: jazza.

Wat hierbij heel goed heeft gewerkt, is dat de OR zelf een brief heeft gestuurd naar de gemeenteraad over hoe zij tegen dit pakket aankijken.

Subsidierelaties

Alle subsidierelaties zijn gescreend op maatschappelijke meerwaarde en kosten. Voor die maatschappelijke

Er moest meer zakelijkheid ontstaan, zoals concretere prestaties in contracten

lijke meerwaarde was de visie van Barendrecht weer een waardevolle toetssteen. Een belangrijk punt voor de gemeente bleek dat er meer zakelijkheid moest ontstaan, zoals concretere prestaties in contracten

en het elkaar beter houden aan deze contracten. Daarnaast moesten deze contracten leiden tot meer inzicht in de bedrijfsvoering van de stichtingen.

Alle budgetten

Ook alle posten zijn een voor een doorgelicht en er is op die manier een optielijst ontstaan waarin alle voorstellen worden gelabeld als rood, oranje of groen.

Voorbeelden van inhoudelijke voorstellen op deze optielijst:

- geplande zwembaduitbreiding: terugdraaien;
- grondbedrijf: aanpassing van het risicoprofiel, bewuster omgaan met de volgorde van kosten en baten;
- verbonden partijen: in 2011 5% omlaag;
- groen: Barendrecht wil groen(st) gemeente zijn. Groen afschaffen klopt dus niet hiermee, maar je kunt wel besluiten tot goedkopere aanplant;

- de economie moet je kracht zijn: dus geen bezuinigingen hierop en ook geen lastenverhoging.

Hoe is het afgelopen? Het is gelukt!

Om de discussie goed te voeren, is het belangrijk in het debat met de raad en de samenleving de goede vraag te stellen. In Barendrecht luidde deze vraag: 'Denk in alternatieven met ons mee en pak je invloed!'

Hoe is het afgelopen? Het is gelukt! Tijdens de drie zomermaanden is de discussie met goed gevolg afgerond. In Barendrecht verwachten ze nog wel het een en ander aan extra opgaven voor de komende jaren, maar met deze ervaring in de pocket zijn ze er klaar voor.

Hoewel er ook zorgpunten zijn, zoals de vaak weerbarstige implementatie. ■

advertentie

Uw zaken eens
vanuit een ander
perspectief laten
bezien?

Wat dacht u van
onze scherpe blik

Met ongeveer 5.000 medewerkers is Deloitte de grootste financieel-zakelijke dienstverlener van Nederland. Maar grootte zegt op zichzelf niets. Wat wel iets zegt is dat wij een ijzersterke reputatie hebben bij de overheid en het bedrijfsleven, waar het gaat om accountancy, belastingadvies, consulting en financieel advies. Wij zijn een organisatie die - indien nodig - kan putten uit de omvangrijke expertise van het wereldwijde Deloitte-netwerk en er opgericht u als cliënt voorop te laten lopen. Kijk voor meer informatie op www.deloitte.nl

© 2009 Deloitte, Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Deloitte.